

ZMIANY W PRAWIE I PODATKACH / AKTUALNOŚCI

Zmiany w Kodeksie pracy: praca zdalna i badania trzeźwości

W dniu 1 grudnia 2022 r., Sejm przyjął nowelizację Kodeksu pracy, która m.in. wprowadza na stałe możliwość pracy zdalnej zdefiniowanej jako wykonywanie pracy całkowicie lub częściowo w miejscu wskazanym przez pracownika i każdorazowo uzgodnionym z pracodawcą, w tym pod adresem zamieszkania pracownika, w szczególności z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Inne najważniejsze zmiany objęte nowelizacją Kodeksu pracy:

- Nowe przepisy przewidują zarówno różne formy pracy zdalnej - całkowitą jak i hybrydową, stosownie do potrzeb konkretnego pracownika i pracodawcy, a także umożliwienie polecenia pracownikowi pracy zdalnej w szczególnych przypadkach (np. w czasie obowiązywania stanu nadzwyczajnego, stanu epidemii czy pożaru lub zalania w zakładzie pracy).
- Praca zdalna może być wykonywana także okazjonalnie, na wniosek pracownika złożony w postaci papierowej lub elektronicznej, w wymiarze nieprzekraczającym 24 dni w roku kalendarzowym. Praca zdalna w tej formie znajdzie zastosowanie w okolicznościach incydentalnych, uzasadnionych wyłącznie potrzebą pracownika.
- Szczegóły dotyczące pracy zdalnej mają być uzgodnione przy zawieraniu umowy o pracę albo już w trakcie zatrudnienia — bez konieczności ich potwierdzania w formie pisemnej.
- Co do zasady, pracodawca nie będzie mógł odmówić pracy zdalnej m.in. rodzicom, którzy wychowują dziecko do 4. roku życia, rodzicom i opiekunom, którzy opiekują się osobą z niepełnosprawnością w rodzinie i kobietom w ciąży.
- Pracodawca będzie mógł kontrolować pracownika w miejscu pracy zdalnej.
- Pracodawca będzie zobowiązany do zapewnienia pracownikowi narzędzi i materiałów oraz pokrycia kosztów energii elektrycznej, Internetu i telefonu.

- Dodatkowo regulacja zakłada, że pracodawcy będą mogli wprowadzić prewencyjną kontrolę trzeźwości pracowników – lub kontrolę na obecność środków działających podobnie do alkoholu, gdy będzie to niezbędne do zapewnienia ochrony życia i zdrowia pracowników, innych osób lub ochrony mienia.
- Pracodawca będzie miał obowiązek niedopuszczenia do pracy pracownika, w którego organizmie zostanie stwierdzona obecność alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu. Dotyczyć to ma także przypadku, gdy znajdzie uzasadnione podejrzenie, że pracownik stawiał się do pracy w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu bądź spożywał alkohol lub zażywał wymienione środki w czasie pracy.
- Pracodawca będzie mógł w tym celu użyć alkomatu lub narkotestu.
- Badanie stanu trzeźwości pracownika oraz badanie na obecność w jego organizmie środków działających podobnie do alkoholu będzie mogła przeprowadzać również policja.

Nowelizacja czeka na podpis Prezydenta. Po tym, nowelizacja Kodeksu pracy wejdzie w życie po upływie 2 miesięcy od publikacji. Są to ważne zmiany, których wdrożenie w organizacji będzie wymagało dostosowania regulacji wewnętrznych przez wszystkich pracodawców (w porozumieniu ze związkami zawodowymi lub w regulaminie).

SLIM VAT 3 już od 1 stycznia 2023

W dniu 1 stycznia 2023 r. mocy prawnej nabierze ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw. To kolejna propozycja rządu RP, która ma za zadanie uprościć zasady rozliczeń VAT. Konsultacje dotyczące projektu zakończyły się w listopadzie br.

Do najważniejszych zmian wprowadzonych ustawą zaliczymy:

- **Zwiększenie limitu małego podatnika, na** gruncie ustawy o VAT. Status małego podatnika przysługuje podmiotom, których obrót za zamknięty rok nie przekroczył kwoty 1,2 mln euro. SLIM VAT 3 zwiększy ten limit do kwoty 2 mln euro.
- **Wiążące informacje stawkowe (WIS), wiążące informacje akcyzowe (WIA), wiążące informacje taryfowe (WIT) oraz wiążące informacje o pochodzeniu (WIP)** będą wydawane przez ten sam organ – Krajową Izbę Skarbową.

Nowelizacja wskazuje także, jaki kurs przeliczeniowy walut obcych należy zastosować (ustawa o VAT nie regulowała tego wprost). Ustawa wprowadza rozwiązanie, przy których korekta „in plus” jak i „in minus” ma być liczona według kursu historycznego, czyli tego dla którego przyjęto pierwotną formę rozliczenia.

Podatek naliczony i należny z tytułu WNT będzie rozliczany w tym czasie, co VAT. W związku z tą zmianą przedsiębiorca nie będzie zobligowany do monitorowania, czy 3 miesięczny termin na otrzymanie faktury został przekroczony’

E-fakturowanie będzie obligatoryjne

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (KSeF) znajduje się na etapie opiniowania. Rząd przewiduje, że regulację zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2024 roku. Krajowy System e-Faktur (KSeF), funkcjonuje od stycznia tego roku, jednakże niekorzystanie z niego nie nakłada na przedsiębiorcę żadnej sankcji.

Ustawa o e-fakturowaniu regulować będzie dużą część czynności zawartych do tej pory w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. Obowiązek e-fakturowania nakłada na Polskę, UE na podstawie decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/1003 z dnia 17 czerwca 2022 r.

Obligatoryjne e-fakturowanie obejmie czynności podlegające VAT na terenie Rzeczypospolitej, w tym też świadczenia pomiędzy przedsiębiorcami (B2B), na rzecz organów publicznych (B2G) lub konsumentów (B2C). Ważnym jest, że obowiązek wystawiania elektronicznych faktur przy użyciu KSeF będzie miał zastosowanie wyłącznie do podatników polskich objętych VAT.

Podatnicy spoza tej grupy będą mogli korzystać fakultatywnie z tego systemu nawet po 1 stycznia 2024. W systemie KSeF przedsiębiorca będzie miał możliwość wystawiania faktur VAT RR.

Za niedopełnienie obowiązku e-fakturowania po 1 stycznia 2024 Naczelnik US uzyska prawo do nakładania na podatnika kary pieniężnej w wysokości do 100 proc. zadeklarowanego podatku na fakturze, zaś w przypadku, gdy podatek nie zostanie wskazany w fakturze, kara będzie wynosiła do 18,7 proc. wysokości kwoty widniejącej na dokumencie.

Zgodnie z założeniami rządu wdrożenie KSeF uprości w przyszłości rozliczenia między podmiotami prywatnymi i publicznymi, ułatwi wgląd do faktur i faktur korygujących poprzez prostotę i dostępność systemu. Ponadto system informatyczny wyeliminuje zagrożenie zniszczenia lub zaginięcia dokumentu.

Od 2023 r. każdy płatnik składek będzie musiał posiadać konto na PUE ZUS

Zgodnie z przepisami, od 1 stycznia 2023 r. każdy płatnik składek będzie zobowiązany do posiadania profilu na Platformie Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUE ZUS).

Dotychczas obowiązek posiadania konta na PUE ZUS obejmował płatników rozliczających składki za ponad 5 osób. Od 2023 r. wymóg stanie się powszechny i obejmie w praktyce również małe firmy (zatrudniające do 5 osób) oraz płatników rozliczających składki tylko za siebie.

Jak wskazuje ZUS: „Do 30 grudnia 2022 r. wszyscy płatnicy składek (osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej) powinni mieć konto na PUE ZUS. Płatnicy składek mają czas do 30 grudnia 2022 r., aby założyć takie konto osobiście lub upoważnić kogoś do dostępu do roli płatnika na PUE ZUS.”

PUE ZUS umożliwia załatwienie większości spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi w dowolnym miejscu i czasie. Przedsiębiorcy mogą składać wnioski do ZUS i korzystać z bezpłatnej aplikacji ePłatnik przeznaczonej do obsługi dokumentów ubezpieczeniowych. Mogą też kontrolować stan swoich rozliczeń z ZUS, mają dostęp do zwolnień lekarskich swoich pracowników, mogą samodzielnie tworzyć elektroniczne dokumenty z danymi z ZUS i przekazywać je do innych instytucji (np. banku lub urzędu).

Zmiany w ustawie o prawach konsumenta

W dniu 1 stycznia 2023 r. wejdą w życie: ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta, ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo prywatne międzynarodowe oraz ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw.

Implementują one do prawa polskiego: dyrektywę cyfrową, dyrektywę towarową oraz dyrektywę Omnibus. Celem zmian jest dostosowanie ochrony konsumenta do zmieniających się realiów gospodarczych związanych w szczególności z postępem technicznym, ale także zmniejszenie kosztów transakcyjnych.

Wśród planowanych zmian przewiduje się **wyłączenie z zastosowania dotychczasowych przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących rękojmi konsumentckiej umów zobowiązujących do przeniesienia własności towarów na konsumenta (dotyczy to w szczególności umowy sprzedaży, umowy dostawy oraz umowa o dzieło będące towarem)**. Towarami zgodnie z art. 2 pkt 4a ustawy o prawach konsumenta są rzeczy ruchome, a także woda, gaz i energia elektryczna, w przypadku gdy są oferowane do sprzedaży w określonej objętości lub ilości. W odniesieniu do tej grupy umów nie będą stosowane przepisy książki trzeciej tytułu XI działu II Kodeksu cywilnego, lecz regulacja art. 43a i nast. ustawy o prawach konsumenta. Przewiduje ona odpowiedzialność za brak zgodności towaru z umową.

W ramach implementacji dyrektywy Omnibus **nowelizacji ulegnie także ustawa z o informowaniu o cenach towarów i usług**. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 4 ust. 2 tej ustawy w każdym przypadku informowania o obniżeniu ceny towaru lub usługi obok informacji o obniżonej cenie uwidaczniać trzeba będzie także informację o najniższej cenie tego towaru lub tej usługi, która obowiązywała w okresie 30 dni przed wprowadzeniem obniżki. Okres ten będzie ulegał skróceniu jedynie w odniesieniu do towarów i usług, które są oferowane do sprzedaży w okresie krótszym niż 30 dni. Natomiast w przypadku obniżenia ceny towarów ulegających szybkiemu zepsuciu lub mających krótki termin przydatności obok obniżonej ceny podawana będzie cena sprzed pierwszego zastosowania obniżki, a powyższe terminy nie będą miały zastosowania.

W wyniku nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym **przedsiębiorcy umożliwiający dostęp do opinii o produktach wystawianych przez konsumentów będą zobowiązani podawać informacje o tym, czy i w jaki sposób zapewniają, aby publikowane opinie pochodziły od konsumentów, którzy używali danego produktu lub go nabyli**. Jeżeli przedsiębiorca poinformuje konsumentów, że nie dokonuje takiej weryfikacji, nie będzie musiał podejmować dodatkowych działań. Jeżeli wskaże, że dokonuje powyższej weryfikacji, musi podjąć uzasadnione i proporcjonalne kroki, aby sprawdzić, czy opinie pochodzą od konsumentów, którzy nabyli lub używali dany produkt. Poinformowanie konsumentów, że opinie są weryfikowane, w sytuacji gdy przedsiębiorca nie podjął uzasadnionych i proporcjonalnych kroków w celu sprawdzenia, czy pochodzą one od konsumentów, którzy nabyli produkt lub go używali, stanowić będzie nieuczciwą praktykę rynkową. Podobnie będzie kwalifikowane zamieszczanie lub zlecenie zamieszczenia innej osobie nieprawdziwych opinii lub rekomendacji konsumentów albo zniekształcanie opinii lub rekomendacji konsumentów w celu promowania produktów.

Nowe przepisy wprowadzają także inne zmiany dotyczące m.in. obowiązków informacyjnych, jakie przedsiębiorcy, w tym platformy internetowe, będą zobowiązani przekazać konsumentom przed zawarciem umowy. Pojawią się również dodatkowe wymogi odnoszące się do informowania o parametrach tzw. plasowania.

INTERPRETACJE / ORZECZENIA

Korzystanie z programów pomocy przedsiębiorcą nie przekreśla prawa do estońskiego CIT

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z dnia 23 listopada 2022 r. stwierdził, że przepisy dotyczące ryczałtu od dochodów spółek nie uzależniają możliwości opodatkowania ryczałtem od korzystania bądź niekorzystania z form wsparcia dla przedsiębiorców. Ewentualne ograniczenia w zakresie wyboru estońskiego CIT obejmują zwolnienia związane z działalnością w specjalnych strefach ekonomicznych oraz zwolnienia wynikające z decyzji o wparciu.

Sprawa dotyczyła spółki, która rozważała wybór estońskiego CIT, a poza typowymi dotacjami zamierzała korzystać z różnych innych form wsparcia dla przedsiębiorców (m.in.: pożyczki umarżalne dla firm, programy na badania i rozwój, dofinansowania z NFOŚ, WFOŚ, ARiMR, urzędu marszałkowskiego czy NCBR). Spółka zamierzała korzystać z tych form wsparcia również po wyborze opodatkowania w formie ryczałtu od dochodów spółek (tzw. CIT estoński). Nie wykluczała, że będzie występowała o inne formy wsparcia dla przedsiębiorców.

Organ podatkowy uznał, że przepisy dotyczące ryczałtu od dochodów spółek, w szczególności art. 28j oraz 28k ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, nie uzależniają możliwości opodatkowania ryczałtem od korzystania bądź nie z form wsparcia dla przedsiębiorców.

Nie odnosi się to jednak do podatników, którzy osiągają dochody w rozumieniu art.17 ust.1 pkt 34 lub 34a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z dnia 23 listopada 2022 r., nr 0111-KDIB1-2.4010.621.2021.1.EJ

WYROKI SĄDOWE

Opłata cukrowa - zobowiązani do jej wniesienia

W dniu 24 listopada 2022 r. WSA w Łodzi orzekł, że producent napoju nie jest zobowiązany do uiszczenia opłaty cukrowej, jeżeli to nie on lecz dystrybutor sprzedaje napój do punktów sprzedaży detalicznej.

W analizowanej sprawie, spółka zajmująca się produkcją napojów bezalkoholowych zawierających dodatek cukru, na zlecenie podmiotów zewnętrznych. Napoje podlegały opłacie cukrowej. We wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej, Spółka zadała pytanie czy jest zobowiązana do zapłacenia daniny cukrowej w sytuacji, w której sprzedaje napoje słodzone dystrybutorowi, który to następnie sprzedaje je w ilościach hurtowych a nie detalicznych.

Organ podatkowy wydał niekorzystną dla Spółki interpretację, stanowiącą, iż jeżeli dystrybutor prowadzi jednocześnie jakąkolwiek sprzedaż detaliczną i hurtową napojów słodzonych, to spółka jest obowiązana do poniesienia kosztów daniny cukrowej. Według Dyrektora KIS wystarczy prowadzenie przez dystrybutora sprzedaży detalicznej i hurtowej, aby można było mówić, że sprzedaż na rzecz dystrybutora do producenta jest dostawą do pierwszego punktu sprzedaży detalicznej, a w takiej sytuacji to producent wprowadza produkt na rynek.

Spółka nie zgodziła się z interpretacją, a sprawa trafiła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. WSA w Łodzi poparł argumentację Spółki wskazującą, iż w takim przypadku producent musiałby za każdym razem weryfikować, czy dystrybutor w danej chwili prowadzi jakąkolwiek sprzedaż detaliczną. Ponadto mogłoby dochodzić do sytuacji, w której producent uiściłby opłatę cukrową, a ostatecznie produkt nie trafiłby na rynek z uwagi np. na jego eksport przez dystrybutora. WSA w Łodzi podkreślił również, że stan faktyczny przedstawiony we wniosku był jednoznaczny- dystrybutor prowadził wyłącznie sprzedaż hurtową tego konkretnego napoju i wobec tego to on jest zobligowany do pokrycia opłaty, gdyż to on następnie sprzedaje ten napój do punktów sprzedaży detalicznej.

Wyrok nie jest prawomocny.

Wyrok WSA w Łodzi z dnia 24 listopada 2022 r., sygn. akt I SA/Łd 655/22

Kosztem jest każde spotkanie mające na celu reprezentowanie firmy

Naczelny Sąd Administracyjny w orzeczeniu z dnia 8 grudnia 2022 r., o sygn. akt. II FSK 1130/20, wyjaśnił, że firma ma prawo odliczać koszt poniesione na organizację imprez integracyjnych, w których zaproszonymi są także inne podmioty gospodarcze.

Spółka z branży IT wystąpiła o interpretację indywidualną w kwestii tego, czy istnieje możliwość odliczenia kosztów za organizację imprezy szkoleniowo- integracyjnej, na którą zaproszeni byłiby zarówno pracownicy etatowi jak i osoby prawne współpracujące na zasadach B2B.

Organ podatkowy uznał, że spółka ma prawo odliczenia wydatków tylko względem osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Pozostałe z kosztów, które poniósł przedsiębiorca zostały zakwalifikowane jako reprezentacja, która jest wyłączona z kosztów uzyskania przychodów (art. 16 ust. 1 pkt 28 ustawy o CIT).

WSA w orzeczeniu o sygn. akt I SA/GI 1205/19 uchylił interpretację dyrektora KIS. Sąd wskazał, iż Organ nie wziął pod uwagę wszystkich celów spotkania, bezrefleksyjnie przyjął, że głównym celem spotkań będzie kreowanie wizerunku spółki. Warty przypomnienia jest fakt, że NSA w dniu 19 października br. o sygn. akt. II FSK 572/22, wydał orzeczenie stojące w sprzeczności z omawianym wyrokiem. Sąd w orzeczeniu z dnia 19 października uznał, że do kosztów firmy można zaliczyć wyłącznie nakłady finansowe poniesione na rzecz pracowników etatowych.

NSA w wyroku kasacyjnym, podkreślił, że każdy stan faktyczny należy rozstrzygać indywidualnie. Tym co różniło stany faktyczne z orzeczeń z 19 października i 8 grudnia było odmienne zakwalifikowanie imprezy przez przedsiębiorców, spółka z branży IT przedstawiła, że organizowany przez nią event ma charakter szkoleniowo- integracyjny, a nie wyłącznie integracyjny.

W takim wypadku organ podatkowy uznaje za zasadne odliczenie poniesionych kosztów, potwierdził to w interpretacji z 20 października br. o sygn. 0111-KDIB2-1.4010.418.2022.2.AP.

Wyrok NSA z dnia 08 grudnia 2022 r., sygn. akt II FSK 1130/20

Niniejszy newsletter został przygotowany przez doradców AXELO Prawo i Podatki / AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów.

Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej prezentacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady.